

De geschiedenis van de Volharding: Seizoen 1939 – 1940

In de zomer van 1939 is Europa in de ban van de oorlogsdreiging. Nazi-Duitsland heeft op dat moment Oostenrijk en Sudetenland al ingepikt en als Hitlers troepen op 1 september Polen binnenvallen, is de Tweede Wereldoorlog een feit.

Met letterlijk en figuurlijk gerommel op de achtergrond, zagen velen de toekomst met angst en beven tegemoet. Voorlopig bleef ons land oorlogsgeweld bespaard, maar dat 1939 een moeilijk jaar was, staat buiten kijf.

Ook voor De Volharding natuurlijk. Zo riep de Nederlandse regering honderdduizenden mannen op voor de mobilisatie van het leger. Dat merken voetbalverenigingen natuurlijk als geen ander. Ook onze voorzitter was geruime tijd afwezig in verband met deze mobilisatie.

Ondanks deze problemen kon onze vereniging de kop boven water houden. Dat gold zowel voor de financiële situatie als voor het ledenaantal: Dit groeide van 73 naar 93. Naast het grote leed was er ook beduidend kleiner leed, dat desondanks indruk maakte. Een van de leden, de heer A. Keizer, liep tijdens een wedstrijd een beenbreuk op. Dit werd met enige pathetiek omschreven als een 'notariële en morele slag voor de vereniging.' Een beenbreuk had zich namelijk nog niet eerder voorgedaan binnen de vereniging.

Wat op verenigingsniveau verder zorgen baarde was de toestand van de speelvelden. Die was van dien aard dat er wat aan gebeuren moest. Dit vereiste een contributie verhoging. De leden hoefden hier overigens niet van te schrikken, want deze was minimaal, namelijk 2 cent per week.

Er moest zoveel aan gebeuren dat de leden daar zelf geen zin in hadden op dat op zich te nemen. Daarom werd besloten om een terreinknecht aan te stellen. Tegen een geringe vergoeding ging deze rondom de wedstrijden de netten ophangen en verwijderen, en eventuele reparaties uitvoeren. Ook verzorgde hij de belijning van de velden.

Sportief gezien had de mobilisatie natuurlijk enorme gevolgen. Er konden nog maar weinig wedstrijden worden gespeeld. Zo kon de Volharding met moeite één elftal op de been brengen. Dat gold natuurlijk ook voor alle andere verenigingen. Toch probeerde iedereen om de competitie zo goed en kwaad als het kon door te laten gaan. Omdat er geen bussen meer reden, werden alle uitwedstrijden per fiets bezocht.

In de nacht van 10 mei 1940 bereikt de oorlog ook ons land. Het was een warme voorjaarsnacht en veel mensen sliepen met de ramen open. In de zeer vroege ochtend werden ze gewekt door overvliegende Duitse Junkers en Messerschmitts, die op weg waren om de vliegvelden en bruggenhoofden in het westen van ons land uit te schakelen.

Diezelfde ochtend trokken Duitse troepen via de oostgrens ons land binnen. Een ongelijke strijd volgde. Nijverdal werd bijvoorbeeld diezelfde dag al bezet.

Het gemobiliseerde leger probeerde deze dagen 'Vesting Holland' te verdedigen. Zo'n 5000 kameraden knokten zich daarvoor dood op de Grebbeberg en elders, maar het verzet was zinloos. Op 15 mei volgde de capitulatie.

Bij de Volharding kon men zich gelukkig prijzen dat geen gesneuvelden waren onder de gemobiliseerde leden. Maar onzekerheid over de toekomst heerste en men verwachtte niet veel goeds voor de komende tijd.

Zoals u op de eindstand kan zien, is het seizoen 1939 -1940 bij lange na niet uitgespeeld. Ons 'eerste' heeft in de loop van dat seizoen nog wel aan een sportdag in Rijssen meegedaan en is daar ook nog op de eerste plaats geëindigd. De prijs bestond uit 11 shirts en deze kwamen zeer goed van pas.

Om een indruk te geven hoe alles anders werd na de meidagen hieronder een aanvraag van diverse zaken. Zelfs voor het organiseren van een vriendschappelijke wedstrijd moest toestemming van de politie worden gevraagd.

No. 2119.

Aan

den Heer Procureur-Generaal,
FG. Directeur van Politie,
te

A r n h e m.

ONDERWERP:

Verordening Betreffende
Vergaderingen.

ANTWOORD OP SCHRIJVEN
VAN

HELLEENDOORN, 5 Juli 19 40
TELEF. Nr. 2.

BIJL.

In verband met het bepaalde in de verordening van de Secretariseen-Generaal van de Departementen van Justitie en van Binnenlandsche Zaken ter verzekering van de openbare vergaderingen in Nederland, heb ik de eer U mede te deelen, dat bij mij zijn ingekomen de volgende verzoeken:

- a. van het bestuur van de Chr. Gemengde Zangvereniging "Soli Deo Gloria", om met het Dubbel Mannenkwartet "Nil Volentibus Arduum" en Nijverdalsch Chr. Mannenkoor op een nader op te geven datum een openlucht-concert te mogen geven in de muziektent in het Salomonsonpark aan de Grootestraat te Nijverdal;
- b. van het bestuur D.E.S. te Nijverdal om vergunning tot het houden van een voetbalwedstrijd tegen "de Volharding" op het terrein aan den Veenweg te Nijverdal;
- c. het bestuur van de Chr. Gymnastiekvereniging "Oefening Kweekt Kracht" te Nijverdal, om vergunning tot het geven van een turndemonstratie.

Daar het mij niet duidelijk is, of deze vermakelijkheden begrepen worden onder de vergaderingen, in gemelde verordening bedoeld, verzoek ik U beleefd mij daarover wel te willen inlichten.

Voor het geval U van meening mocht zijn, dat deze wel onder de betrokken regeling vallen, zij U medegedeeld, dat naar mijn meening tegen het houden van bedoelde uitvoeringen en dien wedstrijd uit een oogpunt van openbare orde geen bezwaren bestaan.

Ik

PARKET
VAN DEN
PROCUREUR-GENERAAL
BIJ HET GERECHTSHOF TE
ARNHEM

La. Alg.
No. 2

ARNHEM, 11 Juli 1940.

In antwoord op Uw schrijven d.d. 5
Juli j.l., No. 2119, heb ik de eer U Edel-
Achtbare te berichten, dat naar mijne
meening van het door U bedoelde open-
lucht-concert en de door U bedoelde voet-
balwedstrijd en turndemonstratie geen
mededeeling, als bedoeld in de verorde-
ning no. 24/1940, behoeft te worden
gedaan.

De Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie,

Hermans

a.g.

Hermans.

Den Heer Burgemeester

te

H e l l e n d o o r n .

Dat de politiek in 1940 de sport had bereikt, blijkt bijvoorbeeld uit het verzoek van het Departement van Onderwijs. Die wilde eenheid scheppen in de Nederlandse voetbalsport. Alle bonden moeten samengaan om zo een eenheid te vormen tegen de nationaalsocialistische invloeden op de sport. Als gevolg hiervan kwam er een 'voorlopige fusie' tussen de Koninklijke Nederlandsche Voetbal Bond en de Roomsche Katholieke

Federatie, de Nederlandsche Arbeiders Sport Bond, de Nederlandsche Politie Sport Bond, de Nederlandsche Studenten Voetbal Bond en de Nederlandsche Voetbal Federatie, die slechts overigens slechts leden heeft in Breda, Rotterdam, Vlaardingen en 's-Gravenhage. Dit leidt uiteindelijk tot het opheffen van de Christelijke Nederlandsche Voetbal Bond.

Eindstand seizoen 1939 - 1940, 1e klasse

1e klasse

Stand	GS	WN	GL	VL	PT	VR - TG
Sparta Enschede	15	11	1	3	23	71 - 32
Juliana Hengelo	15	10	0	5	20	61 - 53
D.E.S. Nijverdal	15	7	2	6	16	51 - 46
Excelsior '31 Rijssen	13	7	1	5	15	45 - 39
Volharding N'dal	12	6	1	5	13	25 - 33
Achilles Enschede	12	4	2	6	10	26 - 33
O.N. Almelo	12	5	0	7	10	25 - 37
Vroomshoopse Boys	8	2	0	6	2*	18 - 50
D.O.S. Vriezenveen	12	0	1	11	1*	18 - 53 *

De resterende wedstrijden zijn wegens oorlogsomstandigheden niet gespeeld.

Dat geldt ook voor de wedstrijden om het kampioenschap van Nederland van de Christelijke Nederlandsche Voetbal Bond.